

Тодишњак бр. 21

Удружење грађана
"Баштина и будућност – Аранђеловац 1859"

Аранђеловац, 2022.
www.bastinaibuducnost.org

Годишњак бр. 21

Удружење грађана
"Баштина и будућност – Аранђеловац 1859"

Аранђеловац, 2022.

Тодишњак бр. 21

---

www.bastinaibuducnost.info

Издавач:
Удружење грађана
"Баштина и будућност – Аранђеловац 1859"

Издавач и уредник:
Милутин Вељовић

Фотографије:
Милан Илић
Небојша Радовановић
Љиљана Б. Бошковић
Душан Теофановић
Марко Лазаревић

Графичка обрада:
Милан Илић

Штампа:
«Графопак» - Аранђеловац

Тираж:
200 примерака

Предња страна:
Обележавање Бадњег дана 2023.
на Старом тргу

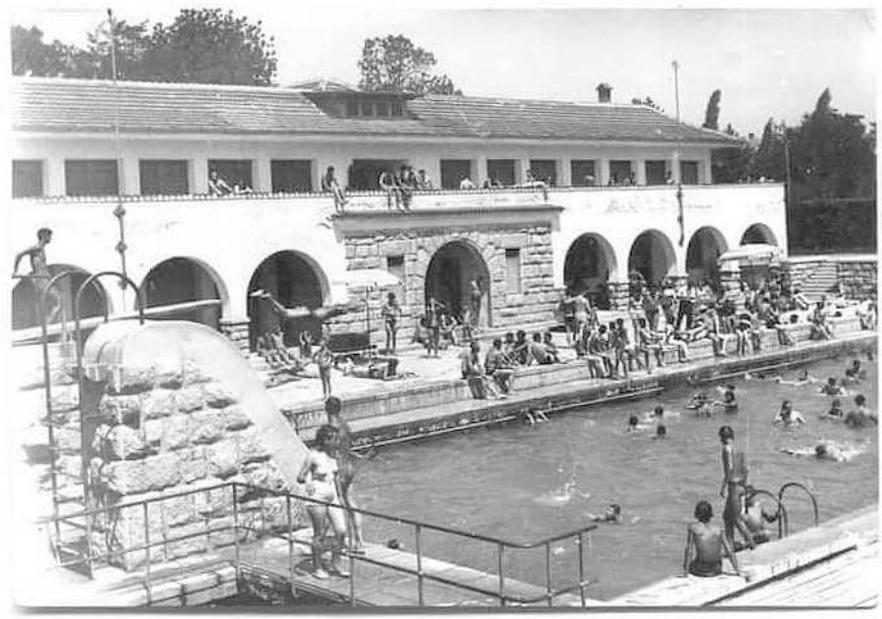

САДРЖАЈ:

стр.

---

1. Повеља	1
2. Извештај о раду Управног одбора за 2021/2022. годину	3
3. Предлог плана рада Управног одбора за 2022/2023. годину	5
4. Културне активности Удружења	7
5. Награда „Миле Недељковић“ за 2022. годину	8
6. Из саопштења жирија о ширем и ужем избору за награду "Миле Недељковић" за 2022. годину	9
7. Књиге пристигле на конкурс за награду „Миле Недељковић“ за 2022. годину	10
8. Из образложења жирија о награђеној књизи <i>Ново варварство</i> Бојана Јовановића	11
9. Традиционална прослава Бадњег дана, 2022. године	17
10. Скулптуре у парку Буковичке бање блистају као првог дана	19
11. Чачани и Аранђеловчани у славу поезији	22
12. Необјављене песме чланова и пријатеља Удружења	24
13. Јубилеј или не	25
14. IN MEMORIAM	30
Боривоје–Бора Десивојевић	30
Др Властимир Д. Мирић	32
Добривоје Игњатијевић	34
Милоје Томић	36

Одлуком Скупштинине Удружења грађана
"БАШТИНА И БУДУЋНОСТ – АРАНЂЕЛОВАЦ 1859"
одржане 09.11.2001. године у Аранђеловцу,
усвојена је ова:

П О В Е Љ А

којом се утврђују циљеви, задаци и правци рада и деловања Удружења.
Сваки члан Удружења, својим добровољним радом,
даје допринос на остварењу ових циљева и задатака:

- * чување и неговоње традиционалних вредности града и околине Аранђеловца,
- * чување спомена на историјске вредности града,
- * допринос урбаном и руралном складу уређења вароши,
- * допринос архитектонском осавременавању традицијелства у складу са постојећим амбијентом града,
- * допринос очувању човекове средине,
- * допринос развијању свих облика културног стваралаштва,
- * помоћ у развоју оштрих комуналних добара града и околине,
- * објављивање садржаја историјских и културних шековина везаних за подучје града и околине,
- * унапређење и развијање добротворног и хуманитарног рада,
- * сарадња са сродним невладиним и нестраначким организацијама.

Наведени циљеви, задаци и правци рада, не смеју бити занемарени,
ниш и изостављени. У складу са могућностима, могу бити
придодавани нови задаци и проширивани нови правци рада.

Објект Центра за рехабилитацију који је покривен и застакљен осамдесетих година прошлог века, а сада склон рушењу (снимак из ваздуха, аутор Марко Лазаревић)

Извештај о раду Управног одбора за 2021/22. годину

Управни одбор у саставу: Милутин Вељовић - председник, Драган Јаковљевић - заменик председника, Небојша Радовановић - секретар, Љиљана Б. Бошковић - члан и Весна Проковић - члан, одржао је 11 састанака, никада у пуном саставу, већ увек на ивици кворума. Састанци су одржавани у Клубу просветних радника „Соко“.

Удружење је уз доста труда успешно реализовало и традиционалне активности:

- прославу Бадњег дана на Старом тргу,
- бојење ускршњих јаја на Велики петак, у Етно дворишту,
- манифестацију Награда „Мила Недељковић“,
- издавање публикације - Годишњак бр. 20.

Сем традиционалних манифестација Удружење је у сарадњи с Удружењем „Чачани“ и Народном библиотеком "Свети Сава" представило поезију Александре Мишић из Чачка.

У другој половини године, уз помоћ Електродистрибуције, и не мали финансијски издатак, успели смо да вратимо плочу која је била на објекту Прве електричне централе у Аранђеловцу, а која је скинута приликом реконструкције овог објекта.

После неколико година Удружење је извршило пријем 10 нових, младих, чланова.

На нашу жалост, Удружење су напустили неки од наших чланова, оснивача, и Удружење их је у оквиру скромних могућности достојанствено испратило.

Неопходно је нагласити да је Удружење имало веома добру сарадњу са свештенством Српске православне цркве, локалним медијима РТВ „Шумадија“ и РТВ „Сунце“, који су ревносно пратили све наше активности.

Финансијски извештај

После 3 године борбе с финансијским проблемима и плаћања судских и пореских казни, 2022. година је завршена позитивно, без обавеза према добављачима.

Сав прилив средстава је из буџета Општине Аранђеловац, годишње чланарине и личних средстава појединих чланова Удружења.

*Председник УО
Милутин Вељовић*

Предлог плана рада Управног одбора за 2022/23. годину

План рада за текућу годину је сачињен у складу са Повељом Удружења и традиционалним манифестацијама, а све то усклађено са финансијским могућностима.

1. Традиционално обележавање хришћанских празника:
  - Бадњи дан на Старом тргу,
  - Велики петак, дружење и бојење васкршњих јаја за децу са посебним потребама у Етно дворишту,
  - Велика Госпојина - Дан Удружења.
2. Организовање културних манифестација:
  - Награда „Мила Недељковић“,
  - књижевни програми,
  - изложбе уметничких дела,
  - музичке вечери.
3. Наставак рада са сродним и хуманитарним удружењима.
4. Интензиван рад на решавању проблема у вези с простором за седиште Удружења.
5. Наставак обележавања значајних места и догађаја у вези са традицијом, историјом и културом Аранђеловца.

Како би Удружење могло да реализује све наведене, као и све нове предлоге који доприносе популаризацији средине, коју већ две деценије оплемењујемо разним идејама и активностима, неопходно је даље радити на подмлађивању и омасовљењу чланства. Новим члановима треба омогућити да искажу сопствене креативне потенцијале, кроз разне видове рада и активности Удружења.

*Председник УО
Милутин Вељовић*

некад ...

... и сад

Културне активности Удружења

Удружење "Баштина и будућност – Аранђеловац 1859" свој рад заснива на културолошкој основи која представља бригу о духовној и материјалној култури, традицији српског народа, залажући се, истовремено, и за савремене облике уметничког и научног стваралаштва.

У току ове године Удружење је организовало прославу Бадњег дана на нашем градском тргу у доњем делу вароши. Ово традиционално окупљање сваке године привлачи све више житеља града који овакав вид дружења сматрају правом духовном светковином. Такође, и бојење васкршњих јаја већ је традиционални програм забаве и едукације за децу са посебним потребама, а у сарадњи са хуманитарном организацијом "Деца у срцу" из Аранђеловца.

Почетком децембра 2022. године одржана је манифестација Награда "Миле Недељковић". Ова већ традиционална научно-културна манифестација окупила је и ове године најзначајније делатнике из области проучавања народне традиције нашег народа.

У овом периоду Удружење је радило и на издавању најновијег броја Годишњака који представља информативно гласило о раду Удружења, али и зборник занимљивих текстова о традицији нашег краја. Удружење је са Народном библиотеком "Свети Сава" организовало поетско вече Александре Мишић из Чачка, представљајући књижевно стваралаштво чланова Удружења "Чачани".

У протеклом периоду Удружење је остварило добру сарадњу са Удружењем "Чачани", аранђеловачким установама културе, Удружењем "Деца у срцу", медијским кућама РТВ "Шумадија", ТВ "Сунце".

Показује се да је концепција за коју се залаже Удружење "Баштина и будућност – Аранђеловац 1859" утемељена на вредности-ма које наилазе на све већу потврду и интересовање, превазилазећи локалне оквире, што показује и све већи број поклоника наших програма.

Иван Златковић

Награда "Миле Недељковић" за 2022. годину

Удружење грађана "Баштина и будућност – Аранђеловац 1859" из Аранђеловца, и ове године доделило је награду "Миле Недељковић" за најбољу објављену књигу у 2021. години из области савремене српске фолклористике (етнологије и антропологије, етномузикологије и народне књижевности). Награда носи име једног од најзначајнијих наших етнолога, проучавалаца народне баштине и историје, публицисте и педагога. Жири који је изабрао најбољу књигу чинили су признати научници: др Бранко Златковић (председник), др Јелена Јовановић и др Смиљана Ђорђевић Белић.

Одлуком жирија, награду "Миле Недељковић" за најбољу књигу у области савремене антропологије и народне српске традиције, за 2022. годину, добио је др Бојан Јовановић из Ниша за студију *Ново варварство*, у издању ИП Адреса из Новог Сада (2021). Такође, жири у саставу: др Иван Златковић (председник), проф. др Душан Извонар и Невенка Поповић, етнолог, донео је одлуку да Повеља "Миле Недељковић" за животно дело буде додељена знаменитом педагогу, проучаваоцу и истраживачу српске музичке баштине проф. др Димитрију Големовићу из Београда.

У музичком делу програма учествовали су чланови мушких певачких група "Сретењске зоре" из Раниловића и "Опленачке делије" из Тополе. Програм је реализован 7. децембра 2022. године, у аранђеловачкој Народној библиотеци "Свети Сава".

Иван Златковић

Из саопштења жирија о ширем и ужем избору за награду "Миле Недељковић" за 2022. годину

Жири у саставу Бранко Златковић (председник жирија), др Јелена Јовановић, др Смиљана Ђорђевић Белић, на састанцима одржаним крајем септембра и средином октобра, сачинио је шири и ужи и избор студија које конкуришу за награду "Миле Недељковић" за најбољу књигу из савремене српске фолклористике за 2022. годину.

У шири избор ушле су следеће књиге (поређане по азбучном реду презимена аутора):

1. Велимировић Данијела, *Кибле, баклаве и фистани*, Материјална култура у 19. и почетком 20. века у Србији, Српски генеалошки центар, Београд, 2021.
2. Јовановић, Бојан, *Ново варварство*, Адреса, Нови Сад, 2021.
3. Радовановић, Бојан, *Митови и легенде голубачког краја*, С тромеђе Браничева, Хомоља и Ђердапа, ауторско издање, Голубац, 2021.
4. Сикимић, Биљана, *Тета Љубин кувар*, Из приватне историје Срба у Чанаду, 2021.

У ужи избор ушле су следеће књиге (поређане по азбучном реду презимена аутора):

1. Велимировић Данијела, *Кибле, баклаве и фистани*, Материјална култура у 19. и почетком 20. века у Србији, Српски генеалошки центар, Београд, 2021.
2. Јовановић, Бојан, *Ново варварство*, Адреса, Нови Сад, 2021.

Коначну одлуку о овогодишњем добитнику награде "Миле Недељковић" жири је донео крајем октобра 2022. године.

Иван Златковић

Књиге пристигле на конкурс за награду "Миле Недељковић" за 2022. годину

(Публикације су наведене према азбучном реду презимена аутора или наслова)

1. Велимировић Данијела, *Кибле, баклаве и фистани*, Материјална култура у 19. и почетком 20. века у Србији, Српски генеалошки центар, Београд, 2021.
2. Јовановић, Бојан, *Ново варварство*, Адреса, Нови Сад, 2021.
3. *Савремена српска фолклористика 9*, Зборник радова са Међународног научног скупа одржаног од 2. до 4. октобра 2020. у Тршићу / уредници Биљана Сикимић, Бранко Златковић, Марија Думнић Вилотијевић, Удружење фолклориста Србије, Универзитетска библиотека "Светозар Марковић"; Центар за културу "Вук Караџић"; Научно-образовно културни центар "Вук Караџић", Београд, Лозница, Тршић, 2021.
4. *Природа у веровању и предању наших народа*, књига 1-2, приредио Бранко Златковић, СКЗ, Београд, 2021.
5. Радовановић, Бојан, *Митови и легенде голубачког краја*, С тромеђе Браничева, Хомоља и Ђердапа, ауторско издање, Голубац, 2021.
6. Сикимић, Биљана, *Тета Љубин кувар*, Из приватне историје Срба у Чанаду, 2021.
7. Сувајџић, Бошко, *Кључ Косова*, Албатрос плус, Београд, 2021.
8. *Цигани у Србији*, Етнолошка истраживања, приредила Данијела Поповић Николић, Центар за културу Алексинац, Огранак САНУ у Нишу, Алексинац, 2021.

Из образложења жирија о награђеној књизи Ново варварство Бојана Јовановића

У књизи *Ново варварство*, Бојан Јовановић идентификује прежитке и континуитет исконских и архаичних модела људског понашања у савременим приликама. Како у древно време, тако човек и дан-данас једнако испољава потребу да негира, потчињава, мења и затире друге и другачије. Такве архетипске негативне људске пориве аутор „условно“ одређује варварским наслеђем. Насупрот варварству, као антипод, стоје култура и стваралачки принципи, те Јовановића књига сведочи о несусталој борби између културе и некултуре, јер човек, у својој амбивалентности, није само микрокосмос, већ је и микрохаос. Гонетајући кроз историју људски разорни потенцијал, Јовановић својом књигом још једном стилизује тезу о човековој нелагодности у култури.

Иако је појава времешнија, израз варвари (односно барбари) први пут се помиње у Хомеровој *Илијади* да означи народе који су били изван грчког античког културног и језичког простора. Отуда се и у нашем језику варваризмима називају туђице, стране лексеме које се користе да означе појмове који су већ именовани у српском језику. Затим, у дијакхронијском следу, вараварима су означавани и народи који су претили границама Римског царства. Неумерено ширење Римског царства повећавало је опасност од племена и народа који су били изван њених граница. Цар Хадријан је саградио гранични одбрамбени зид у другом веку нове ере. Упркос одбрани, Рим није могао да одоли варварским нападима. Варварско пљачкање Рима постало је симбол рушења цивилизацијски вишег од стране нижег, а у петом веку су германска племена срушила Западно римско царство. Међутим, аутор скреће пажњу да је урушавање сложенији процес који подразумева и унутрашње слабљење и расуло, тј. врсту аутоварварског поступања.

Осим културно-историјских реминисценција, варварство, у виду архаичног психолошког потенцијала, присутно је и у данашњим цивилизованим људима и зависно од околности испољава се на различите начине. При том, аутор наглашава да је евидентно да варварство у модерним поступцима није израз континуитета са

периодом предцивилизацијског развоја, већ да представља актуелизацију таквог начина мишљења и понашања у погодним околностима.

Осим теоријских увида и апстрактнијих приступа проблематици, аутор и конкретизује примерима недавна и савремена испољавања феномена. У јеку бруталне експанзије западноевропског капитализма, под изговором распрострања више културе над нижом, односно путем просвећивања, модерни човек вршио је геноцид над аутохтоним становништвом других континената: Африке, Азије, Америке и Аустралије. У колонијализмима и неоколонијализмима брутално насиље се врши у име највиших хуманистичких и цивилизацијских вредности. Након ратне и економске окупације следи културна окупација, процес искорењивања и промена идентитета.

Такође, фаворизујући сопствену лажну вредност, модерни варвари тоталитарних система брутално су поништавали наводно мање вредне државе, нације, религије, припаднике других политичких партија. Од Крсташких ратова наовамо, преко нацизма и комунизма, Јовановић посебно тематизује једно од најтужнијих поглавља у историји српског народа које говори о геноциду над Србима у Независној држави Хрватској (НДХ) и систематском уништавању његових духовних и материјалних трагова дакле, реч је о добу када су чак и немачки официри учествовали у спречавању уништења сремских манастира и скрнављења моштију српских светаца од стране усташа. Исконски варварски потенцијал раскошно се испољио и потом у изгону становништва и девастирању и паљењу српских храмова на Косову и Метохији 2004. године. Затим, аутор посебно истиче негативну семантику рушења тзв. српске „инат-цркве“ у Коњевић Пољу, 5. јуна 2021, када се, у судском спору, посегло за варварским разарањем сакралног и светог објекта, а не за стварањем међуконфесионалног поверења.

У вези с комплексом међуетничких тема, у недавној забележеној слици обредног спаљивања лутке са ликом Милорада Пуповца, током процесије „машкара“ недалеко од Сплита, аутор не чита архаичну жељу за симболичком смрћу старог и васкрсење новог вегетативног циклуса у природи, већ у инциденту, под плаштом карневалске раздраганости, распознаје импULSE онеспокојавајућег буђења усташтва и хтења да се, поступцима имитативне магије, конкретної личности, али и народу, кога легитимно представља, нанесе зло.

У богатој повести варварства и у непрекидном настојањима да човек потчини себи друге, аутор се дотиче америчких империјалних ратова, рецимо у Вијетнаму, а с посебном пажњом пише о нападу НАТО пакта на СР Југославију, односно Србију и Србе 1999. У књизи се цитирају речи Тонија Блера који поступцима демонизације Срба оправдава варварски чин: „Рат против Срба није више само војни сукоб. То је битка између добра и зла, између цивилизације и варварства“. Дакле, варварство је био појам који се користи у име одбране и потврђивања наводно угрожених цивилизацијских вредности, да би напали и убијали. Чак је убилачка операција цинично названа „Милосрдни анђе“. Србији се и дан-данас говори да је бомбардована за сопствено добро, да јој је учињена огромна штета и да јој је десетковано становништво само зато да би постала боља и срећнија. Међутим, и свака самосвест се напада и прогања. Петер Хандке, који је указао на проблематичност тог варварског чина, доживео је и лично небројене непријатности, о чему и сведочи: „Онога дана када је саопштено да сам добио Нобелову награду, када сам се после четири сата боравка у шуми вратио кући, пред капијом ме је чекало тридесет новинара. Питања су била само о томе! Било је очигледно да нико од оних који су дошли није прочитао ниједну од мојих књига. Ништа нису знали о мом делу! Одмах су почели с питањима о Југославији и Србији. И ништа друго! Без узвишености, без и најмање учтивости, ушли су као хорда да ми директно пркосе, у мојој сопственој башти! А они сами такво понашање називају балканским! Споља су сладуњви, а изнутра, истовремено, потпуно слепи. Ништа не знају. Позвао сам их да уђу, али је требало све да их избацам. Следећег јутра сам се питао зашто их нисам свешутну.“

С обзиром на то да се образац напада на Југославију показао успешним, испољавање варварства доследно је примењивано, потом, и у Ираку, Либији, Авганистану и Сирији, а о чему је, дакако, реч и у књизи.

Осим бруталних ратних атака силних и моћних на незаштићене, мање и слабије, Јовановић идентификује и тзв. хибридне ратове. Он пише да су једна од најозбиљнијих претњи човечанству управо генетски модификовани вируси који се могу користити као најопасније биолошко оружје за масовно уништавање, те да је висока технолошка култура постала сопствени антипод и маневарски простор за испоља-

*Додела Награде и Повеље
"Миле Недељковић"*

вање најочитијих облика варварског понашања. Стога, вођен средствима културе, рат постаје најозбиљнија претња њеном потпуном уништавању. У том контексту, Бојан Јовановић веома обавештено саопштава и о претњама дигиталног варварства, јер виртуелни свет који, с једне стране, поседује креативни капацитет, с друге стране испољава и негативна својства. Аутор наводи податак да се сваког минута на интернету појави више десетина сајтова с намером да се другоме нанесе штета и учини зло, а с посебним нагласком скреће пажњу на дигитално насиље чије су жртве деца.

Но, осим глобалних појава, Бојан Јовановић је и хроничар текућег тзв. „унутрашњег“ и „домаћег“ варварства, које почива на поделама и демонизацији другог у сопственој средини. Црпене из митског репертоара, нису тако давно прохујале варварске одмазде над наводним вештицама и вампирима. Затим, аутор опомиње и на обредну митску матрицу из које проистичу псовке и клетве, које се запањујућом свежином актуелизују у савременом друштвено-политичком и медијском дискурсу, јер се недостатак аргумената компензује вербалном агресијом, израженом архаичним фолклорним формама.

Такође, на примерима бахатог понашања председника општина у Брусу и Гроцкој, аутор препознаје познати образац владања тзв. „шерифовања“, које подразумева да изабрани појединац на власти држи град под контролом и да постаје господар живота и смрти њених становника. Појава има архаичну историју у лику кабадахије, јаничарског старешине, из турских времена, а који је игнорисао власт и државне законе, те тиранисао народ, што је био и један од узрока Првог српског устанка. И управо се и Карађорђе суочавао с проблематичним понашањима обласних господара. Идентично самовлашће ће се појавити и у оквиру комунистичког обрасца и међу представницима нове класе које је народ називао „буџе“. Све ове појаве, које у основи имају традиционални образац, сведоче о одсуству културног, друштвеног и политичког развоја и показатељ су да се не одмичемо од барбарских вредности. С тим у вези, у књизи се апострофирају и примери сексуалног насиља и њихова транспозиција у медијима. Медији тако добијају функцију савремених обреда у којима учествују њихови корисници и конзументи. Није случајно да у том обреду многи имају жељу да учествују и тиме, како наводи аутор,

задовоље дубљу потребу за ослобођењем душевног негативитета насталог дугим прећутним толерисањем насиља и понашања познатих насилника у сопственој средини.

Но, супротно томе, Јовановић констатује потребу за благотворним моћима самоконтроле, јер успешно штитећи себе од самог себе зауздавају се и држе под контролом варварски потенцијали сопствене личности. Мало је личности које достижу тај склад. Један од тих малобројних био је и Иво Андрић који је своју мудрост доказивао тако што је знао тамну страну своје природе и није јој допуштао да се испољи. И напослетку, др Бојан Јовановић књигу и своди интерпретацијама у сферама уметничке слике света, у којој је појам варварства лишен негативних конотација. Напротив, он се испољава као простор стваралачких и обновитељских потенцијала. Попут несхваћеног Љубомира Мицића и његовог зенитизма, те и балканског барбарогенизма, и многи западноевропски уметници, као што су Пол Гоген, Пабло Пикасо, фовисти и уопште експресионисти, открили су у народној уметности примитивних народа изворе сопствене креативности и поетског надахнућа.

Бранко Златковић

Традиционална прослава Бадњег дана, 2022. године

И ове године смо традиционално обележили Бадњи дан у четвртак 6. јануара у 11 часова на Старом тргу. Прошле 2021. године нисмо били у могућности да организујемо дружење због епидемије.

Са припремама за прославу смо почели средином децембра. На састанку чланова удружења су подељена задужења. Председник УО Милутин Вељовић Келе треба да пријави скуп надлежном органу и да обезбеди љуту ракију (10 литара) за кување. Казан за кување је требало да обезбеди Добривоје Игњатијевић, бадњак доноси Драган Плећевић. Печено прасе (поклон за одабрану породицу) ће обезбедити Ђорђе Карић и Боривоје Десивојевић у печењари Мике Бошковића. Погачу (чесницу) са сребрњаком, као и сваке године пече пекара "Јовановић" као поклон породице Миодрага М. Бошковића. Драган Јаковљевић је задужен за логистику са својим комби возилом, као и за тарту и колаче. Весна Проковић је задужена за комуникацију са локалним средствима информисања. Небојша Радовановић и Милутин Вељовић су задужени за дечије пакетиће, воће и комплетно аранжирање трпезе. Љиљана Бошковић је задужена за сарадњу са свештеницима Врбичке цркве.

По обичају бадњак је одсечен у раним јутарњим часовима и донет на Стари трг. У 11 часова свештеници Врбичке цркве су освештали воду и трпезу са чесницом и тиме је почело обележавање Бадњег дана. Чланови Удружења су успешно реализовали своја задужења. За трпезом су били Рајко Кастратовић и Љиљана Бошковић. Окупљени грађани су уз кувану ракију и послужење имали прилику да се друже и оживе сећања на некадашњи центар града. Најмлађим суграђанима су подељени божићни пакетићи. Породици коју је одредио Центар за социјални рад уручено је печено прасе, торта и пакетићи.

За организацију и обележавање Бадњег дана поред чланова удружења велику помоћ смо имали од Општине Аранђеловац, ТП "Фортуне", Велепродаје "Крки", пекаре "Јовановић", "Ванилице" компани, суграђанина Милоша Војиновића, којима се и овом приликом захваљујемо.

Небојша Радовановић

Скулптуре у парку Буковичке бање блистају као првог дана

Од 78 скулптура које красе парк, ове године обновљено је 12, стабилизоване три, а у последње три године конзервирана су 23 уметничка дела из музејске збирке.

Пројекат конзервације и рестаурације скулптура у парку Буковичке бање под називом „Траг у камену”, Народни музеј у Аранђеловцу спроводи од 2020. године. Ове године је стабилизовано три, реконструисано 12, а од почетка пројекта до данас 23 скулптуре. Овај посао спроводи се под покровитељством Министарства културе и информисања и локалне самоуправе, а захваљујући друштвено одговорним аранђеловачким компанијама, обновљене су и две најстарије скулптуре – чувени „Лав” (око 1916) Питера Гинтера, аустријског официра и „Сфинга” Ивана Мештровића из 1934. године.

– Поједина уметничка дела имала су значајних оштећења, била су склона паду и постојала је могућност незгода. Процес обнове је трајао неколико месеци, а најзахтевније су биле најстарије скулптуре које су биле и механички и биолошки оштећене. Сада им је враћен стари сјај. Упоредо радимо и на едукацији и промоцији ове јединствене уметничке збирке од непроцењивог културног наслеђа, рекао је Дарко Павловић, директор музеја у Аранђеловцу.

Неодговорност посетилаца парка Буковичке бање годинама је угрожавала њихову животну безбедност и безбедност самих скулптура. Конзерваторске третмане и ове године спроводио је стручни тим одсека за конзервацију Факултета примењене уметности у Београду, под руководством доцента Мине Јовић, конзерватора и рестауратора за покретно културно добро. Пројектне активности обухватају и школу конзервације за студенте који су на крају студија и сарадњу са Биолошким факултетом. Током ове три године, нови изглед добила су остварења у централном делу парка, а план је да се у наредних пар година реконструишу и конзервирају све скулптуре које се налазе у аранђеловачкој зеленој оази у срцу града.

Упоредо са обновом и заштитом, тече и процес дигитализације скулптура, тако да одговарајућа апликација посетиоце упознаје са уметничким делима и њиховим ауторима.

– Процеси конзервације веома су захтевни. Збирка садржи и велики број дела иностраних уметника, тако да смо укључили и домаће стручњаке са иностраним референцама, као што је Невенка Новаковић, председник Међународног савета за споменике, споменичке целине и конзервацију камена „ИКОМОС“, задужену за надзор са научним приступом. Радосни смо и што ће скулптура „Рађање“ (1973) Франца Ротара ускоро поново бити на првобитном месту у парку, које је сам аутор одредио, што је иначе пракса код сваке скулптуре, објаснила је Тања Вићентић, виши кустос музеја и аутор пројекта, и истакла важност сарадње приватног и јавног сектора, која је резултирала да и недостижни подухвати, као што је обнова најстаријих скулптура, сада буду реализовани.

Захваљујући значајним средствима приватних фирми које су свесне значаја две најпрепознатљивије скулптуре по којима је и сам град под Букуљом познат, „Сфинги“ и „Лаву“ је враћен стари сјај. Катарина Алексић, комерцијални директор Компаније „Фортуна маркет“ д.о.о. изразила је задовољство што су били у могућности да помогну захваљујући њиховом фонду који је локално оријентисан, а Стеван Вулићевић, директор фирме „Шумадија Гранит“ д.о.о. нагласио је да је сама делатност њихове фирме уско повезана са мермером и гранитом, да током зиме и сами организују вајарске колоније у својим погонима, па је оваква сарадња била логична.

Чувена „Сфинга” (димензија 350x230x951) у парк је стигла средином 70-их година прошлог века као поклон Народног музеја у Београду, а пре 11 година била је и механички оштећена, док је препознатљив „Лав” деценијама био без зуба.

У оквиру ове прве адекватне конзервације, нови-стари изглед ове године добила су дела настала на Симпозијуму „Бели Венчац” Смотре уметности „Мермер и звуци” – „Медаљон” (1971) Војина Бакића, „Рађање цвета” (1970) Стефана Маневског, „Ника” (1981) Александра Бурганова, „Континуитет и трансформација” (1986) италијанског уметника Енрика Котија, „Говече” (1976) Луке Томановића, „Свиња са прасићима” (2010) Николе Вукосављевића, „Круг живота” (1967) Драга Тршара, „Рађање руже” (1970) Олге Јеврић, „Поглед кроз цвет” (1986) Дејвида Маршала и „Поља учетири годишња доба” (1996) Шинђи Сакаија. Извршена је стабилизација скулптуре „Дијалог песника и девојке” (1969) Стефана Ханзика. Пројекат ће бити настављен и следеће године.

*Весна Проковић,
чланак из дневног листа Политика,
среда, 23.11.2022.*

Чачани и Аранђеловчани у славу поезији

Поводом Светског дана поезије, крајем марта, Народна библиотека „Свети Сава“ организовала је представљање поезије Александре Мишић из Чачка. О песникињиним стиховима говорила је њена суграђанка и књижевница Милкица Милетић, а догађај је музички и песнички подржао млади аранђеловачки кантаутор и песник Младен Цицковић. Овом приликом било је речи о збиркама поезије „Моје Тишине“ (2020) и „Сумраци и зоре“ (2022).

Милкица Милетић је рекла да је одавно зарастао онај део света у којој људи, као у причи Фериде Мухића О Имрану, песнику лепог лица, честитају једни другима само у три случаја - када им се роди син, када одрасте леп ждребац и када се појави песник. Ту се појава песника прима као леп и значајан догађај. Селу, племену и родитељима песника честитају на доброј срећи, а песник ће, каже се у том честитању, бранити вашу част, штитиће вас од увреда и зла. Починиће дела која ће и ваше подвиге направити бесмртним, осигураће славу, подсетила је Милкица правећи поређење са Александрином песничком појавом.

- Реч је о песникињи дубоке контемплативне поезије. Она мотри, послушује саму себе и околину, врло помно и врло прецизно, управо због мноштва и вишезначности симбола и мотива. Читалац јој се може вратити и изнова откривати, јер њене песничке слике имају снопове значења и могу се различито тумачити, протумачила је књижевница Милетић, која је и сама иза себе оставила значајан књижевни траг као писац поезије, прозе, драмских текстова, поезије за децу и поред тога што је школовани правник.

Александра Мишић је професор српског језика и књижевности. Рођена је 1970. године у Чачку, дипломирала на Филолошком факултету у Београду, а ради у чачанској Гимназији од 1994. године. Пише од најранијег детињства, а званично од 1984. године, када се њена песма нашла у Зборнику омладинске поезије „Дисово пролеће“. Њена поезија инспирисана је стваралаштвом Достојевског, Кафке, владике Николаја и бисерима мудрости које сакупља, са посебним освртом на старе и заборављене речи.

- Нема страшнијег страха за песника, а намерно кажем баш овако, од објашњавања своје поезије некоме ко је не разуме. Моје

песме су сублимација мог живота, а посебно ме фасцинирају заборављене српске речи о којима разговарам и са својим ученицима. Рецимо, достина, у смислу када нечега има много или лиле, кора која се лако љушти са стабла. Стављам акценат на љубав и сматрам да ће она, заједно са лепотом и праштањем, спасити свет - истакла је песникиња из Чачка.

У музичком делу програма Младен Цицовић (1990), млади аранђеловачки кантаутор, музичар и песник са три штампане збирке поезије - „Испред очију / Иза очију“ (2012), „Семенка пије све“ (2015) и „Звиждук из костију“ (2020), извео је неколико својих ауторских композиција.

Александра Мишић објавила је у међувремену и два романа „Новчићи за Харона: повест о дугој ноћи“ и „Шапачи села Липова: прича о паду и успињању“ за које је добила одличне критике од Енеса Халиловића и Љубомира Симовића. Она је и члан Управног одбора Удружења грађана „Чачани“ које представља још једну спону Аранђеловчана и Чачана. Аранђеловачко Удружење грађана „Баштина и будућност–Аранђеловац 1859“ дуги низ година размењује искустваса комшијама из Моравичког краја, па је ово била још једна лепа прилика за креативно дружење Шумадинаца и Чачана.

Сарадња Чачана и Аранђеловчана настављена је и у мају месецу. Поводом промоције збирке поезије „Сумраци и зоре“ Александре Мишић, која је одржана у чачанском Дому културе 4. маја 2022. године, млади аранђеловачки кантаутор Младен Цицовић био је један од учесника у музичком делу програма. На овом догађају су учествовали и Зоран Живковић, писац и књижевни критичар, као и професори и ученици Гимназије у Чачку.

Весна Проковић

Необјављене песме чланова и пријатеља Удружења

НЕСТА ПЛЕМСТВА

Кад се зором сунце рађа
кад са цвећа и ливада
преспавала роса спада
спазих Рудник како модри
и остатке Ђурђев града
ОСТРОВИЦА, врх планине
где је Ђурађ гнездо свио
са Јерином Деспотицом
и потомством вина пио.

А векови измаглише
као да је било јуче.
Сви племићи несташе
никог нема ту да крочи
из даљине, из близине
видех сову, орла видех,
како снију, гнездо вију...

Милена Проковић

Јубилеј или не

По нечему веома значајном, оно што треба на неки начин забележити за сва времена да траје, подсећа као зачетак нечега што је било, а међа за дуги низ година међу многобројним туђицама српског језика уврежена је институција јубилеја (прославе 100, 75, 50, 25, 10 година). Тако је и у јубиларном Годишњаку, број 20, на странама 87/99 уписано мноштво веома битних догађаја, без којих околина и садашњи Аранђеловац не би били потпуни. Захваљујући незнаном хроничару, а по запису који је својевремено забележен у једном од пређашњих Годишњака, означен је на страни 90. датум 29.8.1922. године, као први запис којим дневна штампа објављује вест о фудбалској утакмици у којој учествују тим и лоптачи-фудбалери из Аранђеловца, као гости, са једне стране и домаћини, младеновачки лоптачи-фудбалери.

Важан догађај у фудбалском спорту Аранђеловца из 1922. године

Овај веома важан догађај се десио захваљујући фудбалским прегаоцима из нама суседног Младеновца, који су искористили освештење православне цркве у свом месту, присуство великог броја верника из места и околине, да би фудбалском утакмицом увеличали овај народни и црквени скуп, а истовремено одмерили своје умеће у фудбалској игри против играча из Аранђеловца. Пажљиви записничар је у листу „Време“, дана 29.8 1922. обавестио читалачку публику да је одиграна:

Утакмица у Младеновцу

„У недељу 27. ов. месеца (27.8.1922.) одржана је лоптачка утакмица између Аранђеловачког Спорт Клуба и Младеновачког Спорт Клуба. Ова утакмица остала је нерешена (1 : 1). Од А.С.К. показали су се добро Зечевић и Плећевић, а од стране М.С.К. голман Митрашиновић, Николић, Милосављевић, Савковић и Јоцић“.

Дакле, јасно је да су Лазар Плећевић и Драгољуб Зечевић из гостујућег тима били велика атракција за овај сусрет. Можда тај епитет заслужује и Милош Савковић, француски студент, велики књижевни аналитичар, али нису познате његове заслуге којима аранђеловачка гимназија носи његово име. Извештач нам не саопштава, да ли је на овом сусрету наступао и Сретен Жујовић, бек и голман, родом из околине Младеновца.

Данашњи фудбалски заљубљеници, ако их у Аранђеловцу још увек има, с обзиром на то да су веома јадни резултати носилаца локалних такмичарских тимова, тешко могу да схвате услове од пре 100 година, да су постојали пионери фудбалске игре без правог фудбалског терена.

Недвосмислени, могу! То су млађи припадници генерације оних страдалника и поносних јунака које је изнедрила мајка Србија.

Између 1912. и 1918. године неки од њих, вођени памећу елитних и промишљених Срба тог тешког времена, упућени су у Француску на брзо и ефикасно школовање, да би се својим новостеченим знањем и квалификацијама, повратком у Србију, одужили својој домовини.

Тај свој боравак су искористили да формирају први репрезентативни фудбалски тим Србије (у тексту уз фотографију пише Југославија, мада су сви играчи са географске територије Србије). Сачињавали су га елитни млади играчи тог времена. Попут споменика са именима погинулих ратника из нашег дела Шумадије који поносно стоји испред оронулог Новог Здања у Аранђеловцу. Фудбалски спомен, започиње именима двојице играча родом из Аранђеловца: први и шести са следеће фотографије су **Драгољуб Зечевић** (са ђачком капом на глави) и **Лазар (Бата Лака) Плећевић** (са белом капом на глави; за неупућене - у то време су играчи као део своје спортске опреме често носили детаље градске цивилне одеће, сакое, кошуље, кравате и сл. све док нису потпуно ступила спортска правила и прописи у међусобним фудбалским сусретима тимова).

Југославија 1919: Д. Зечевић, М. Матић, М. Трифковић, Р. Матрић, М. Салковић, Л. Плећевић, П. Радојковић, Ј. Ружић, В. Вучковић, С. Жуковић, Д. Стојановић и Р. Остојић, судија утакмице

На следећем фотосу се налазе играчи првог аранђеловачког фудбалског тима названог АС(Ш)К-Аранђеловачки С(Ш)портски клуб. Веома важан податак је запис на полеђини фотоса, као необорив доказ о постојању клуба у то време. Писала га је рука ученог, образованог, породичног и фудбалу оданог човека, четири месеца пре одигравања поменуте утакмице у Младеновцу.

АС(Ш)К (Аранђеловачки С(Ш)порт Клуб), фотографија на разгледници - дописници од 24.4.1922. године. Према запису на полеђини, упућеном г. Кости Томићу, трговцу у Крагујевац: „За успомену и дуго сећање зету, сестри, сестрићима, сестричини од шурака, брата и ујака В. Витковића, 24.4.922. званич.ф.управе АШК...

Са лева на десно: у горњем реду стоје Бранко „Ђата“ Ивковић, Драгољуб Зечевић, Александар „Ацко“ Ђокић, Бранко Зечевић, Радован „Рашко“ Павловић и непознати цивил. У средњем реду су Јова Ђокић, Михаило „Бели“ Ивковић и Живадин „Жижка“ Петровић, а у доњем реду леже Првослав Живановић, Витомир „Вита Зира“ Марковић и Павле Костић.

Следећа фотографија из 1932. године итекако потврђује општу и спортско - фудбалску културу прве аранђеловачке фудбалске елите. Они нису заборавили на десетогодишњицу свог првог наступа.

Припреме ветерана АСК за сусрет са млађим новинарима листа Правда. Стоје са лева на десно: Миле „Маза“ Живановић (први голман и Управник Буковичке бање), Лазар „Бата Лака“ Плећевић, Михаило „Бели“ Ивковић, заклоњен својом руком Драгољуб Зечевић, Павле „Муса“ Костић, Бранко „Ђата“ Ивковић, Коста Јанаћковић, Јова Ђокић и Чедомир Плећевић; седе са лева на десно инж. Жарко Јовановић (геодета у општини), голман Душан „Шустер“ Тодоровић и Ставра Стефановић. У резерви су Драгољуб Јанковић и Коста Стојановић.

Они су знали, поштовали и прослављали значајне датуме. Скромно, без помпе, али јаким записом. Тај запис претходио је овом у 2022-ој години. Хеј, 100 година фудбала у Аранђеловцу. 36500 дана. И сви ћуте. Фудбалски занесењаци, незналице, а још више незадовољни зналци, председници фудбалских скупштина и секретари, доколичари и (не)довољно плаћени фудбалски „аматери“, фудбалски „курајбери“ (по крвном сродству 9-то колена, нема родоскрнављења) и недоучени фудбалски коментатори, телевизијске куће, јер их чека „тропа кроз фудбалско посрнуће“!

УЕФА богато награђује клубове који прослављају значајних 100 година постојања. У питању је веома озбиљна свота. Али, траже се и неке „стварчице за те УЕФИНЕ ловице“. Да ли су то знали општински и комунални душебрижници, скупштински сазивници из фудбалског плусквамперфекта протеклих 30 година? Бивши играчи, тзв. аматери, полупрофесионалци и бивши професионалци, они посвећени одгоју будућег фудбалског нараштаја и носилаца будуће фудбалске игре у Аранђеловцу, са часним изузецима, нису се претргли у настојањима да се стигне тамо где је сада ФК „Колубара“ из Лазаревца. И са те позиције аргументима разговора са нама познатим и уваженим чланом УЕФА институције г. Лаковићем, у години јубилеја.

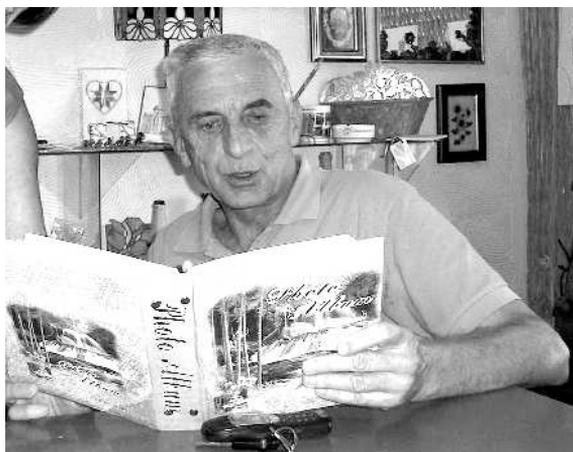
За ту работу, морају да се промене акта. Хронолошки. Према јасним истраживачким подацима. Уз тачне наводе правно и спортско стручних лица. Толико за почетак. Ко зна да отклони своје грешке, до циља је отворен пут.

А за јубилеј? Ако у овом сроченом тексту није довољно, дај Боже да нови - искрени истраживачи нађу више и боље. Своју мисију у овој области завршавам! На свој начин! На месту 'де горе свеће за смирење душа овде поменутих зачетника фудбалске игре.

Душан А. Теофановић

IN MEMORIAM

Боривоје – Бора Десивојевић
(2. март 1945 - 21. септембар 2022)

Боривоје Десивојевић је рођен 2. марта 1945. године у Даросави. Гимназију "Милош Савковић" завршио је у Аранђеловцу 1963. године.

На Рударско-геолошком факултету, Универзитета у Београду, дипломирао је 1968. године.

Драги мој Боки,

Пријатељу најближи, најдражи, дугогодишњи, целоживотни. Никада нисам ни помислио да ћу да те поздравим овако, на овом месту, сада па довека. Тешко је, а част је огромна. Био си велики човек и велики господин, каквих је данас све мање. Живео си за своју породицу, а и за нас који смо имали привилегију да те познајемо. Ко те је једном упознао остао је занесен тобом за цео живот.

Какав си био ти, таква је и твоја породица. Твоји Марија и Марко. Такви ће бити и твоји унuci којима си био најбољи деда и друг. Сви они су поносни што су те имали.

Иако смо знали да нам одлазиш, нисмо за то били спремни. Не може човек да се спреми да изгуби великог пријатеља.

Отишао си тихо и достојанствено, баш онако како си и живео. Зато нам остани у сећању, у причама, у мислима, у песмама.

Све нас је спајало и ништа нас не може раздвојити. Чак ни ова коначност данашња. Ту си у срцу и души свих нас и нећемо те пустити добри мој, добри наш и најбољи Боро.

Гробље Рисовача, 23.09.2022.

Милан Крсмановић

Удружење грађана „Баштина и будућност – Аранђеловац 1859“ ми је указало велику част и одговорност да се опростим, у име Удружења, од нашег члана, утемељивача и првог председника Управног одбора Боре Десивојевића.

Бора је био најдуже наш председник, јер је то радио врло егзактно, инжењерски, а истовремено је својом сталоженошћу био и битан стабилизатор између наших жеља и могућности.

Удружење много губи Бориним одласком.

Бору памтимо као скромног благог човека, али и као гимнастичара на Слетовима код Соколане, па као одбојкаша на црвеној шљаци у парку, али и као врло пожељног момка на "штрафти" са кружним током око фонтане.

О квалитетима Боре инжењера је сувишно говорити. Као привредник, руководилац, само је низао успехе. Борин породични живот је био за пример, деца за понос, али улога "деде" му је била најдража, у тој улози се најбоље осећао и увек био пун поноса, са осмехом на лицу.

Нека му је вечна слава и хвала.

Гробље Рисовача,
30.10.2022 (40 дана)

Милутин Вељовић Келе

IN MEMORIAM

Др ВЛАСТИМИР Д. МИРИЋ
(06.04.1942 - 18.03.2022)

Потекао је из познате угледне и богате качерске породице Мирића из Калањеваца, која је изнедрила низ угледних људи.

Рођен у типичној многочланој шумадијској породици, остаје без оца Драгослава, кога је однео ратни вихор. Мајка Љубица му се преудаје у суседној Белановици, па Власта одраста без родитеља. Живот у селу утаквим околностима му није био лак.

Био је бистро дете, па лако завршава основну школу у Белановици. Потом долази у Аранђеловац, где завршава Гимназију, а потом уписује Стоматолошки факултет у Београду.

Посао добија у Здравственом центру у Аранђеловцу, где својим савесним и стручним радом брзо стиче углед, и као човек и као зубар, већ познат - „доктор Мирић“. Породицу ствара у заједници са супругом Љиљаном Ивановић. Добијају двоје деце: Александру - Сашу, која је завршила Фармацеутски факултет и Драгослава, који је завршио Грађевински факултет. Посебну радост доживео је доласком троје унука: Саре, Дине и Данила, којима је био изузетно посвећен.

Жеља за новим знањима и усавршавањем враћају га у Београд на специјализацију оралне хирургије. Веран свом граду, враћа се и предано лечи и оперише најтеже случајеве из своје струке. Распадом државе и социјалистичког система, региструје своју стоматолошку ординацију 1991. године, радећи са својом супругом, неуморно наредне три деценије.

По убеђењу демократа, приступа Демократској странци, у жељи да његов град буде бољи, лепши и успешнији. Био је носилац изборне листе Демократске странке и својим угледом допринео победи, која их је довела на власт у Аранђеловцу.

Свестран и заинтересован за културни живот и очување српске традиције, приступа удружењу „Баштина и будућност – Аранђеловац 1859“, у коме је биран у органе друштва, обављајући једно време и функцију председника скупштине.

Као хуманиста дискретно помаже људима на разне начине, стручним, људским саветима или новчаним прилозима.

Погоршано здравствено стање угасило је живот нашег Власте, доктора Мирића. Отишао је како је и живео, достојанствено и тихо.

Љубомир Ивановић

IN MEMORIAM

Добривоје Игњатијевић
(25.11.1939 - 17.02.2022)

Добривоје Игњатијевић Иле је 17.02.2022. године одлучио да оде на неко за њега боље место. После дуже, а последњих месеци и тешке болести напустио нас је мирно и тихо, до последњег минута причајући о “црвењачи“ из његове обожаване Бање, где је и рођен, 25. новембра 1939. године.

У Босићима је провео своје најраније детињство и завршио основну школу, а потом, када му отац добија службу на железници, прелази у Аранђеловац где наставља школовање и момковање. Пун веселе животне енергије био је идејни вођа за разне несташлуке по тадашњим кафанама на Букуљи и у Аранђеловцу. На кратко одлази у трговачку школу у Кулу, али се по завршетку враћа и почиње да ради као шегрт у продавници обуће.

Радознао по природи, придружује се планинарима шездесетих година прошлог века и са њима упознаје нове пределе и људе по швајцарским Алпима, Словенији, Босни, али се увек враћа свом дубоком осећају припадности његовој питомој Шумадији.

Свог животног сапутника налази 1966. године и са својом Сојом ће провести 56 благородних година складног и надасве занимљивог живота испуњеног путовањима, дружењима са пријатељима и чувеним свакодневним шетњама “до парка“.

Своје ћерке Мирјану и Јелену васпитавао је и усмеравао да буду самосталне, свесне својих квалитета и постану добри људи, на које је увек био изузетно поносан, пун топле очинске љубави, подржавајући у свакој ситуацији и увек спреман да посаветује и разуме. Посебно место у његовом животу заузимао је унук Илија од кога је највећу радост доживео пред сам крај живота када је добио и праунуку Лену.

Од 1970. године, када постаје шеф продавнице ”Борово“, уноси у тадашњи приступ, начин опхођења и понашања у трговини један отмени и изнад свега господски - градски стил пун елеганције и префињености који гаји до последњег дана свог живота.

Организација сликарске колоније за децу са посебним потребама сваке године за Ускрс и традиционално кување вруће ракије на Бадњи дан ”на мосту“ за Божић само су део ангажовања у оквиру Удружења грађана ”Баштина и будућност”, где је показао широко и племенито срце, несебичну посвећеност окружењу и људима и подршку одржању правих вредности, али и очувању традиционалних принципа. У његовој кући на Ђунису радо су дегустирана вина и ракије које је правио са искреном преданошћу и љубављу, а у оквиру Удружења љубитеља винограда и воћњака ”Срце Шумадије“, чији је такође био члан, током више година су биле високо оцењиване и награђиване.

Генерације Ђунисанаца памтиће предивне забаве и искрена дружења у кафани ”Балкан” које је организовао са својим другарима и пријатељима: Бупцем, Брабецом, Мркушом, Браном, Драгом, Џемом... Можда тај њихов однос и узајамно поштовање најбоље приказује надимак који су му из милошти наденули - ”доктор за живот“.

А и био је... Умео је да ужива у животу пуним плућима, да се радује малим стварима, да се несебично посвети ако је неком потребна помоћ или савет, да ненаметљиво и мудро сугерише или укаже на грешку или само он да саслуша ако је то некоме потребно... Живео је у складу са својим именом, ширећи око себе доброту, племенитост, дечачку животну радост, био је вољен, поштован и омиљен међу свим генерацијама рођака, пријатеља, познаника, колега, остајући вечно сећање на један садржајан и испуњен живот и једну људску величину.

IN MEMORIAM

Милоје Томић
(13.03.1938 - 24.03.2022)

Милоје Живорада Томић, рођен је 13. марта 1938. године у Аранђеловцу. Учитељску школу завршио је у Крагујевцу (1958), Вишу педагошку школу (1960) и Државни институт за физкултуру (ДИФ) у Београду (1966). Као стипендиста Више педагошке школе, прво запослење добио је у Фочи где је радио као наставник физичког васпитања у Основној школи «Иван Горан Ковачић» школске 1960/61. године. Упоредо је предавао и у тамошњој Школи ученика у привреди.

После две школске године проведене у Фочи, вратио се у родни Аранђеловац где је почео да ради као наставник физичког васпитања. Прво у Основној школи «Светолик Ранковић» (1962/63), затим у Економској школи (1965/66) у којој је остао до 1970/71. године. После је прешао у Школу ученика у привреди (касније Техничка школа у Аранђеловцу) где је радио као професор физичког васпитања до краја школске 1995/1996. године. Тада бива именован и за директора Основне школе «Свети Сава» и на том положају остаје до одласка у пензију, 2001. године.

Поред педагошког рада, предано се бавио развојем спорта и спортских клубова у свим срединама у којима је живео и радио. У Фочи је основао мушки рукометни клуб „Фоча“. После повратка у Аранђело-

вац, са колегама Јованом Драгојловићем и Зораном Богдановићем, 1965. године оснива мушки рукометни клуб „Аранђеловац“ (Шамот) у којем је био први тренер. Поред Светислава Свете Јанковића, Јована Драгојловића и Зорана Богдановића, један је од оснивача и Женског рукометног клуба „Јединство“ (касније „Шумадија“, „Књаз Милош“, „Буковичка Бања - Извор“) 1968. године где је прве две године био тренер, а потом 1972. године са Томиславом Пржићем оснива мушки кошаркашки клуб.

Са Лазаром Џепином и Љубом Петровићем 1977. године основао је и боксерски клуб у Аранђеловцу. Оснивач је Друштва педагога физичке културе Аранђеловца и клуба „Соко“ (2014). Покретач је и више спортских манифестација, међу којима је и Ролеријада (2016).

Обављао је више одговорних функција у области физичке културе. Добитник је значајних признања међу којима је волео да издвоји Златну значку Педагошког друштва Србије и два признања СОФК-е (1975 и 1988. године), „Спортски Аранђеловац“, Спортски савез Аранђеловац (2019).

Милоје Томић биће упамћен као велики педагог и спортски радник. Преминуо је 24. марта 2022. године, а сахрањен на Рисовачком гробљу.

Весна Проковић

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

008

ГОДИШЊАК / Удружење грађана "Баштина и будућност -
Аранђеловац 1859"; уредник Весна Проковић. - 2001, бр.
1- . - Аранђеловац: Удружење грађана "Баштина и
будућност - Аранђеловац 1859", 2001-
(Аранђеловац: "Загорац"). - 24 cm

Годишње.

ISSN 2466-4944 = Годишњак (Удружење грађана "Баштина
и будућност Аранђеловац 1859")

COBISS.SR-ID 225795852